

SXEDIO.FR1

14.5.1950 (Απόγευμα): ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΘΝΑΡΧΙΑΣ ΑΝΑΧΩΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Από τη Λευκωσία σχηματίστηκε πομπή προς τη Λεμεσό απ' όπου η Πρεσβεία της Εθναρχίας υπό τον Μητροπολίτη Κιτίου Κυπριανού θα αναχωρούσε στην Ελλάδα, τη Βρετανία και τον ΟΗΕ για να μεταφέρει τις Δέλτους του ενωτικού δημοψηφίσματος της **15ης** Ιανουαρίου **1950**.

Στα αυτοκίνητα ήταν αναρτημένες Ελληνικές σημαίες και "πανώ" με συνθήματα υπέρ της Ενωσης.

Στο σταθμό Μονής υποδέχθηκε την πομπή ο Νικόλαος Κλ. Λανίτης επικεφαλής άλλων μελών του Εθναρχικού Συμβουλίου και από εκεί η πομπή προχώρησε προς το ναό της Αγίας Νάπας.

Ολόκληρη η Λεμεσός έπλεε στα ελληνικά χρώματα ενώ οι κάτοικοι είχαν αναρτίσει ελληνικές σημαίες έξω από τα σπίτια τους.

Εφημερίδα της εποχής έγραφε για την υποδοχή της Πρεσβείας:

" Η υποδοχή που έτυχαν τα μέλη της Πρεσβείας είναι απερίγραπτη. Από το Δημόσιο Κήπο και κατά μήκος της παραλιακής οδού της Αγίας Νάπας πλήθος κόσμου στεκόταν και ζητωκραύγαζε κι ευχόταν υπέρ της επιτυχίας του έργου της Πρεσβείας. Ολόκληρος ο παραλιακός δρόμος έπλεε σε πέλαγος ελληνικών σημαιών. Μόλις η πομπή έφθασε στην Αγία Νάπα οι χιλιάδες του πλήθους που είχαν συγκεντρωθεί ξέσπασε σε ζητωκραυγές και χεροκροτήματα, η δε ατμόσφαιρα δονείτο για αρκετή ώρα με την ιαχή " Ενωση, Ενωση".

Ακολούθησε δοξολογία στην εκκλησία της Αγίας Νάπας για ευόδωση του έργου της Πρεσβείας χοροστατούντων των Μητροπολιτών Πάφου, Κιτίου και Κερύνειας και του Χωρεπισκόπου Σαλαμίνας, των ηγουμένων και του Κλήρου της πόλης.

Τώρα ήταν η σειρά ενός από τους σημαντικούς

πρωταγωνιστές του Δημοψηφίσματος να πει δυο λόγια και να αποχαιρετήσει την Πρεσβεία. Αυτός ήταν ο Μητροπολίτης Κιτίου Μακάριος, ο οποίος αναφέρθηκε στις υποσχέσεις των Άγγλων που είχαν μείνει ανεκπλήρωτες για τον κυπριακό λαό.

Ακόμα προειδοποίησε, όπως συνήθιζε στους λόγους του ότι αμετάκλητη απόφαση του Κυπριακού λαού ήταν ο τερματισμός του δουλικού καθεστώτος ενώ κάλεσε τα μέλη της Πρεσβείας να διακηρύξουν παντού ότι ο κυπριακός λαός στενάζει κάτω από καταθλιπτικό καθεστώς.

Ο Μητροπολίτης Μακάριος χρησιμοποίησε πολύ σκληρή γλώσσα για να καυτηριάσει την αγγλική κατοχή:

Σεβασμιώτατοι και αγαπητοφ εν Χριστώ αδελφοί,
Ευλαβές πρεσβυτέριον,
Ελληνες αδελφοί,

Με αναμμένας τας λαμπάδας της ψυχής μας από το ακοίμητον κανδήλι του Ιερού πόθου της ελευθερίας, δεήσεις ολοψύχους αναπέμπομεν προς τον Υψιστον, όπως επιστέψη δι' επιτυχίας την υψηλήν αποστολήν της Πρεσβείας μας, την οποίαν προπέμπομεν σήμερον και κατευοδούμεν μεταβναινουσας εις τα κέντρα των διεθνών πολιτικών ζυμώσεων, διά να γίνη ερμηνευτής θελήσεως μας και διεκδικητής της ενωτικής μας αξιώσεως.

Ως ελπιδοφόρος αυγή της μεγάλης ημέρας της εθνικής απολυτρώσεως προβάλλει η στιγμή αυτή, ότε η Πρεσβεία μας αναχωρεί διά να διεκδικήση εις τα πολιτικά πεδία, με το ειρηνικόν όπλον του ενωτικού μας δημοψηφίσματος, την νίκην του δικαίου και την πραγμάτωσιν του πόθου του Κυπριακού λαού, όπως ενωθή μετά της ελευθέρας Ελληνικής πατρίδος.

Δεν είναι η πρώτη φορά κατά την οποίαν Κυπριακή Πρεσβεία κτυπά τας θύρας των ισχυρών διά να ζητήση δικαίωσιν του Κυπριακού πόθου. Αν και αναισθήτως εκώφευσαν μέχρι σήμερον οι ισχυροί και κλεισταί παρέμειναν αι θύραι, άκαμπτos όμως

παρέμεινε και η θέλησις του Κυπριακού λαού και ακοίμητος ο πόθος του να ζήση ελεύθερος. Αι σελίδες της πολυκυμάντου ιστορίας του από επτά αιώνων είναι ένας συνεχής αγών διά την ανάκτησιν του πολυτίμου θείου δώρου της ελευθερίας εις τον βωμόν της οποίας προσέφεραν εκατόμβας θυσιών, και ασάλευτος παραμένει η πίστις του ότι από τη στάκτην των ολοκαυτωμάτων του δουλικού μαρτυρίου ως αναγεννώμενος Φοίνιξ θα εκπηδήση η ποθητή ελευθερία.

Οι κατά καιρούς κατακτηταί δεν κατώρθωσαν να αλλοιώσουν ούτε τον ελληνικόν χαρακτήρα της Κύπρου, ούτε το εθνικόν φρόνημα των Κυπρίων. Ησαν και παραμένουν Έλληνες "σαρξ εκ της σαρκός και οστόν εκ των οστών" της Μεγάλης Ελληνικής Μητρός. Δεσμοί αίματος, γλώσσης θρησκείας και πολιτισμού συνδέουν αρρήκτως τη Κύπρον με την Ελλάδα και όμως παρά πάντα νόμον ηθικής και δικαίου η ελληνική Μεγαλόνησος διατελεί υπό ξένην κυριαρχίαν. Από του ενός κυριάρχου εις την κατοχήν άλλου περιήρχετο και από του **1878** διά της γνωστής συνθήκης ευρέθη υπό αγγλικήν κατοχήν.

Αποφράδα θεωρούμεν την ημέραν κατά την οποίαν οι 'γγλοι κατελάμβανον την Κύπρον κατά "τρόπον επαίσχυντον" όπως ο ηγέτης τότε της αγγλικής αντιπολιτεύσεως Γλάδστων εχαρακτήρισε χωρίς δηλαδή ουδόλωσ και ερωτηθώμεν περί της αλλαγής του κυρίου μας.

Η αγγλική κατοχή ενομίσθη προς καιρόν ως γέφυρα προς την ένωσιν, αλλ' η εξέλιξις των διεθνών γεγονότων μαρτυρεί καταφανώς ότι προ πολλού θα ήμεθα ελεύθεροι αν την τουρκικήν κυριαρχίαν επί της νήσου μας, δεν διεδέχετο η αγγλική. Οπως ηλευθερώθησαν από τον τούρκικον ζυγόν αι άλλαι ελληνικαί νήσοι, ελευθέρα θα ήτο σήμερον και η Κύπρος. Αποτελεί δε προσβολήν κατά της ανθρωπίνης αξιοπρεπείας και του πολιτισμού η συνέχισις της αγγλικής κατοχής επί της νήσου μας. Είμεθα οι μόνοι λευκοί δούλοι, τους οποίους κατέχει η Αγγλία μετά τον Β παγκόσμιον πόλεμον. Ανέκτησαν την ελευθερίαν

των ποικιλόχρωμοι φυλακαί της Αφρικής και της Ασίας και όμως ένας λαός ελληνικός ο κυπριακός λαός, με ιστορίαν και πολιτισμόν χιλιετηρίδων διατελεί ακόμη υπό δουλικόν ζυγόν. Και κυρίαρχος του είναι η χώρα εκείνη, η οποία θεωρείται φίλη και σύμμαχος της Ελλάδος και διαπνέεται δήθεν από φιλελεύθερον πνεύμα και αυτοκαλείται υπρασπιστής της ελευθερίας των μικρών λαών.

Οι χάρται του Ατλαντικού, αι διακηρύξεις περί αυτοδιαθέσεως των λαών και περί δικαιωμάτων του ανθρώπου, τας οποίας υπέγραψε, δεν εύρον εφαρμογήν εις την περίπτωσιν της Κύπρου, κατά τον πλέον επίσημον τρόπον διεκήρυτε κατά το διάστημα του πολέμου ότι "ουδείς λαός παρά τη θέλησιν του θα παραμείνη εντός των πλαισίων της βρετανικής αυτοκρατορίας". Και όμως ψευδολόγος προπαγάνδα ανεδείχθησαν αι υποσχέσεις της αφού ο Ελληνικός Κυπριακός λαός παρά την θέλησιν του παραμένει εντός των πλαισίων της Βρετανικής αυτοκρατορίας.

Εκδηλος πάντοτε η θέλησις του να εξέλθη από τα πλαίσια αυτά εξεδηλώθη έτι άπαξ διά του ιστορικού Δημοψηφίσματος της 15ης Ιανουαρίου. Με το Δημοψήφισμα αυτό ωμίλησεν η ελληνική ψυχή της Κύπρου και διειτράνωσε την θέλησιν της. Τι έχει να αντιτάξη η ξένη δύναμις απέναντι της θελήσεως αυτής του Κυπριακού λαού; Ουδέν άλλο ειμή την ωμήν βίαν. Εις τας επανειλημμένας διαμαρτυρίας μας κατά του δουλικού καθεστώτος, στερεότυπος, υπήρξεν η απάντησις ότι "κλειστόν" είναι το ζήτημά μας.

Δεν υπάρχει διά τους κυριάρχους μας πολιτικόν κυπριακόν ζήτημα, αλλά βάσει ποίας ηθικής και ποίου νόμου έκλεισε το ζήτημά μας. Με το δίκαιον του ισχυροτέρου, αυτή είναι η στάσις της "φιλελευθπερας" Αγγλίας απέναντι του Κυπριακού λαού. Αλλ' ο λαός μας δεν θα παύση ποτέ να αγωνίζεται διά τη εθνικήν του αποκατάστασιν. Ισως πολλά εμπόδια να συναντήση εις τον δρόμον του. Δεν θα απογοητευθή όμως και δεν θα καμφθή η θέλησις του να αποκτήση την ελευθερίαν του, και ας κατανοήσουν οι δυνάται μας ότι απόφσις μας αμετάκλητος είναι τερματισμός του δουλικού μας

καθεστώτος. Ούτε με καταπιέσεις, ούτε με δολοπλόκα σχέδια αφελληνισμού, αλλ' ούτε και με οιαδήποτε ανταλλάγματα θα αλλοιώσουν το φρόνημά μας και θα μας κάμουν να λησμονήσωμεν ότι είμεθα Έλληνες αλλά πάντοτε κατά τον Κύπριον ποιητήν
Είμασταν τζείνοι πούμαστιν
τζιαι μεις τζιαι τα παιδικιά μας
Όσον τζι αν πολυνίσκουσιν
τες πλήξες, τα κακά μας
εν μας λυούν τζιας μάχονται
με βόλιν, με χρυσάφιν.

Σεβασμιώτατε Πρόεδρε και αξιότιμα μέλη της Εθνικής Πρεσβείας μας.

Σας κατευοοδούμεν με εγκαρδίους ευχάς διά την επιτυχίαν του μεγάλου έργου το οποίον ο κυπριακός λαός σας ανέθεσεν. Εις την νέαν αυτήν αγωνιστικήν εξόρμησιν νοερώς θα παρακολουθώμεν την πορείαν σας και με αγωνίαν θα αναμένωμεν τους καρπούς της προσπάθειάς σας. Μεταβαίνοντες εις την ελευθέραν Πατρίδα, κομίσατε τον θερμόν χαιρετισμόν των υποδούλων τέκνων της και το μήνυμα, ότι πιστοί μέχρι θανάτου παραμένομεν εις Εκείνην και η ψυχή μας φλογισμένη από τον πόθον της ελευθερίας λαχταρά την ημέραν που ελεύθεροι θα πέσωμεν εις τους μητρικούς κόλπους της. Μεταδώσατε τους παλμούς της ψυχής μας ανά το Πανελλήνιον, του οποίου η ηθική συμπαράστασις εις τον αγώνα μας είναι δι' ημάς συμμαχία πολύτιμος. Αλλά και αξιώσατε από τους Κυβερνήτας της ελευθέρας Πατρίδος, όπως εγκολπωθούν πλήρως την δικαίαν μας υπόθεσιν διά να επιτευχθή η πρόπουσα λύσις.

Ισως να επικρατή η αντίληψις ότι δεν αισθανόμεθα το βάρος του αγγλικού ζυγού, διότι φιλελεύθερον είναι το αγγλικόν καθεστώς και το ζήτημα μας δύναται να αναβληθή. Διακηρύξατε εν προκειμένω την αλήθειαν. Ο Κυπριακός λαός στενάζει υπό καταθλιπτικόν καθεστώς. Με οικονομικά καταπιέσεις η ξένη Κυβέρνησις επιζητεί να λυγίση την αγωνιστή προσπάθειαν του λαού. Η οικονομική εξαθλίωσις ενθαρρύνει το ρεύμα της μεταναστεύσεως

και η σφριγώσα κυπριακή νεολαία κατά εκτοντάδας διαρρέει εις ξένας χώρας. Με επεμβάσεις την παιδείαν μας επιζητείται ο αφελληνισμός των τέκνων μας. Ανεξαρτήτως όμως πάντων τούτων και αν ακόμη φιλελεύθερον ήτο πράγματι το αγγλικόν καθεστώς και ανθηρά η οικονομική κατάστασις μας ημείς διεκδικούμεν το πανανθρώπινον δικαίωμα να ζήσωμεν ελεύθεροι. Τρέφομεν την ελπίδα ότι η μητρική Κυβέρνησις θα υιοθετήση πλήρως το ζήτημα μας. Αν λόγοι κακώς εννοουμένης σκοπιμότητος, δεν θέσουν το ζήτημα μας, ως πανελλήνιον αξίωσιν προ των αρμοδίων ο ελληνικός λαός έχει τον λόγον του.

Και υμείς, εντολήν του Κυπριακού λαού εκτελούντες, βαδίσατε παντού όπου πρέπει να ακουσθή η ενωτική αξίωσις της Κύπρου, πολλάς ίσως δυσκολίας θα συναντήσετε εις το έργον σας. Αντλήσατε όμως την δύναμιν και την πίστιν από το ακαταμάχητον δίκαιον του αγώνος μας και αντιμετωπίσατε με θάρρος τας δυσκολίας. Οι φιλελεύθεροι λαοί ας ακούσουν την φωνήν της διαμαρτυρίας μας κατά της καταφώρου αδικίας και ενώπιον διεθνούς δικαστηρίου με μάρτυρας υπερασπίσεως τας υπογραφάς του ενωτικού μας Δημοψηφίσματος επιζητήσατε την δικαίωσιν της Κυπριακής αξιώσεως.

Αι ευχαί του Παγκυπρίου διά τη ευόδωσιν της αποστολής σας θα σας συνοδεύουν παντού δαφνόστρωτος δε ας είναι ο δρόμος της επιστροφής σας.

Ζήτω η Ένωσις

Ζήτω η Εθνική Πρεσβείας μας".

Στην προσφώνηση του Μητροπολίτη Κιτίου Μακάριου απάντησε όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις στην Κερύνεια και τη Λευκωσία, ο Μητροπολίτης Κυρηνείας και αρχηγός της Πρεσβείας. Ήταν η τρίτη ομιλία που έκαμνε την ίδια ημέρα και επανέλαβε τις προηγούμενες υποσχέσεις του και κατέληξε ότι για την Κύπρο ελευθερία σήμαινε ένωση και ένωση σήμαινε ελευθερία:

"Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί,

Εντιμοί Κύριοι Εθναρχικοί Σύμβουλοι,

Τέκνα εν Κυρίω αγαπητά,

Ιδών είδε Κύριος την κάκωσιν του λαού και της κραυγής αυτού ανήκομεν από των εργοδιωκτών οίδε γαρ την οδύνην αυτών κατά την ποικίλην και μακραίωνα δουλείαν του Κυπριακού τμήματος του Ελληνισμού καθ' ον τρόπον είδε και ακήκοε και οίδε πάσαι ποτέ διά τον εκλεκτόν του Ισραήλ.

Πράγματι επί περίοδον πέραν των οκτώμισυ αιώνων διατελούσα υπό ξενοκρατίαν λαών η ιδιαίτερα πατρίς ημών διαφοροτρόπως και εκακώθη και εκραύγασε κατά διαφόρους τρόπους και σήμερον συγκαλυμμένως κακούται και κραυγάζει προς Κύριον τον θεόν. Εις μάτην όμως και αι κακώσεις και διώξεις και τα μαρτύρια των ξενοκρατών του παρελθόντος εις ουδέν ωφέλησαν αυτάς. Εις μάτην και του παρόντος αι κακοποιίαι υπό μορφήν ευεργετικών δήθεν ή φυσικών ή αναγκαίων μέτρων πολλάκις παρουσιαζόμεναι εις μάτην και τα τεχνάσματα και αι επαγγελίαι αυτού, μετά χριστιανικής υπομονής και καρτερίας οι κύριοι εμμένουσι πιστοί εις την αξίωσιν ν' αποκτήσωσιν επί τέλους την ελευθερίαν των.

Ας μη προσποιώνται απορίαν οι ξένοι, αρνούμενοι να εννοήσουν διατί ελευθερία διά την Κύπρον είναι η ένωσις μετά της ελευθέρας πατρίδος και ουδέν άλλο, και υπό τας αρίστας των συνθηκών ακόμη αν διατελή κόρη αφαιρεθείσα από την οικογένειαν και την μητέρα της και κρατουμένη μακράν των, δύναται ποτέ να αισθανθή εαυτήν ως ευτυχή, εάν διαρκώς νοσταλγή τας μητρικάς αγκάλας και ζητή επιμόνως την εις αυτάς απόδοσιν της. Αναμφιβόλως όχι. Η μήπως δύναται να γίνη λόγος περί φυσικής ζωής, διά την καρδίαν, την οποίαν ο φυσιολόγος Καρέλ διετήρησε πάλλουσαν διά μηχανικών μέσων και χημικών παρασκευασμάτων μερικά έτη μετά τον θάνατον του σώματος εκ του οποίου είχεν αφαιρεθή. Αναμφιβόλως όχι, αλλ' αυτό ακριβώς είναι και ό,τι συμβαίνει με την Κύπρον. Μέλος και αυτή της ελληνικής φυλής, της μητρός του πολιτισμού και παντοτινής προμάχου της ελευθερίας, όχι μόνον της

ιδικής της, αλλά και ολοκλήρου του κόσμου, πως θα ήτο δυνατόν να αισθανθή την ευτυχίαν της ελευθερίας με ό,τιδήποτε άλλο παρά την απόδοσιν εις τας μητρικάς αγκάλας, την ενσωμάτωσιν εις το ελληνικόν κράτος, την ένωσιν με την Ελλάδα. Το ίδιον άλλως τε, δεν είχε συμβή και με τους Επτανησίους τους θεσσαλούς, τους Ηπειρώτας τους Κρήτας, τους Μακεδόνας, τους Θράκας τους μέχρι της Μ. Ασίας Νησιώτας και τους δωδεκανησίους. Το ίδιον δεν είναι που συμβαίνει ακόμη και σήμερα, εκτός ημών, με τους βορειοηπειρώτας.

Ιδού διατί και διά την Κύπρον ελευθερία σημαίνει ένωσιν και ένωσις σημαίνει ελευθερίαν. Και ιδού διατί παρ' όλας τας αντιδράσεις των κρατούντων εμφανείς, διαφανείς, αλλά και υποχθονίους, προθυμίαν υπεγράφη και μεγαλειώδες, απέβη το Κυπριακόν δημοψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου, διά του οποίου οι Κύπριοι "αξιούμεν την Ένωσιν της Κύπρου μετά της Ελλάδος". Διά τούτο και κωφευούσης της κυβερνήσεως η Εθναρχούσα Εκκλησία κατήρτισε Πρεσβείαν προς επιδίωξιν της ικανοποιήσεως εκείνου το οποίον ηξιώσαμεν διά του δημοψηφίσματος της ενώσεως της Κύπρου μετά της Ελλάδος.

Και τώρα; Τώρα περισσότερον από κάθε άλλην περίστασιν, "έργων ακμή" και εκτός και εντός της Νήσου.

Εκτός της Κύπρου θα έχη τοποθετηθή υπό της Κυπριακής Εθικής Πρεσβείας το ζήτημα μας αρμοδίως, αναλόγως των παρουσιαζομένων συνθηκών και αναγκών ενώπιον των Κυβερνήσεων, ιδιαίτερα μεν της Ελλάδος, καθηκόντως δε της Αγγλίας και μετρά ταύτα μέχρι και της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών Κέντρον όμως και σπονδυλική στήλη του όλου αγώνος θα είναι πάντοτε κατά φυσικόν λόγον, το εσωτερικόν μέτωπον, η Κύπρος, εδώ είναι η καρδιά και εδώ θα διχεται προς όλα τα σημεία το αίμα που θα μετατρέπηται προς όλα τα σημεία το αίμα, που θα μεταρέπηται εις σάρκα και οστά και θα ανανεώνη τα κύτταρα και ζωογονή τον όλον οργανισμόν του αγώνος μας. Από την Κύπρον θα

τροφοδοτήται η όλη προς αξιοποίησιν του δημοψηφίσματος κίνησις εις οιονδήποτε στάδιον και χώραν και αν ευρίσκωνται τα εις το εξωτερικόν διαβήματα. Των Κυπρίων η στάσις θα στηρίξη και θα τονώνη τας εις το εξωτερικόν ενεργείας, επισήμους και ανεπισήμους. Ελλήνων και φιλελλήνων. Οση ευψυχίαν απαιτούσιν οι εκτός της Κύπρου ενέργειαι τόση και πολλαπλασία καρτερία είναι απαραίτητος εντός αυτής. Οση επιμονή εκεί, τόση εμμονή εδώ. Οση διεισδυτική λεπτότης εκεί, τόση διορατική προσεκτικότης εδώ.

Ουδεμία υπάρχει αμφιβολία ότι πολυμερώς και πολυτρόπως ενεργούσα η ξενοκρατία, πολλά μεν και ποικίλα εμπόδια θα παρεμβάλλη εις τας προς το εξωτερικόν διαβήματα πολλά δε και ποικίλας πλεκτάνας θα μηχανεύηται εις την εσωτερικήν στάσιν, και θα ήτο ασυγχώρητον λάθος, εάν και προς στιγμὴν λησμονήσωμεν ότι οιαιδήποτε του ζητήματος περιπλοκαί εις το εσωτερικόν θα έχουν επιβλαβή αντίκτυπον εις τας εξωτερικάς ενεργείας.

Μετά συνέσεως λοιπον, αλλά και πεποιθήσεως ως προχωρήσωμεν, όλοι, "σύμψυχοι το εν φρονούντες μηδέ κατ'επιθεϊαν και κενοδοξίαν" εις το παρόν στάδιον του ημετέρου αγώνος εν πλήρει συμμορφώσει προς την υπό της εθναρχούσης εκκλησίας μας ρυθμισθείσαν πορείαν. Ας είμεθα δε βέβαιοι, ότι δεν δύνανται να αστοχήσουν εις το τέλος, αι ενέργειαι μας. Καταβάλλονται αυταί δι' υπόθεσιν ιεράν, την υπόθεσιν της δικαιοσύνης και της ελευθερίας. Και δεν είναι δυνατόν παρ' όλους τους δαιδάλους της πολιτικής και τας κοντοφθάλμους απόψεις περί συμφέροντος, δεν είναι δυνατόν να έχη λείψει εξ ολοκλήρου από τον κόσμον το αίσθημα της Ελευθερίας και της προς τους μικρούς λαούς Δικαιοσύνης.

Αλλά και αν παρά προσδοκίαν, ευρεθώμεν εις την ανάγκην και τοιαύτην περίπτωσιν να αντιμετωπίσωμεν βοηθός σκεπαστής ημών θα είναι πάντοτε ο Κύριος των ουρανών και της γης, ο θησαυρός των αγαθών και πατήρ πάσης παρακλήσεως, η Αυτοαλήθεια και

αυτοδικαιοσύνη. "Εν παντί τη προσευχή και τη ευχαριστία τα αιτήματα ημών" γνωρίζοντες προς τον Θεόν μετ' απολύτου πίστεως εις αυτόν, ας είμεθα βέβαιοι ότι θα ευλογήση το έργον μας και θα χαρίση την επιτυχίαν εις το διαβήματα μας.

"Ει ο Θεός μεθ' ημών" οσηδήποτε και αν αντιταχθή εις τας ενεργείας μας αντίστασις θα καμφθή έμπροσθεν του δικαίου μας και της ακλονήτου πίστεως μας επί τούτο και επί τον Θεόν. Και το θείον δώρον της Ελευθερίας θα χορηγηθή εις την ημετέραν Νήσον, αποδιδομένην εις τας μητρικάς αγκάλας της ελευθέρας Πατρίδος, όπου θα αισθανθή την χαράν και ευτυχίαν, της οποίας επί όσους αιώνας στερείται, εις τους κόλπους της μητρός, βαδίζουσα πάντοτε μετ' αυτής εις την οδόν της αληθείας και της δικαιοσύνης, εις την οδόν του Θεού, θα προσφέρη και αυτήν την συμβολήν της εις την επικράτησιν του ελληνοχριστιανικού πολιτισμού ανά τον κόσμον, όπως και πάλαι ποτέ ο Ελληνισμός υπήρξεν ο πρωτοπόρος της διαδόσεως του Χριστιανισμού, ας ενώσωμεν λοιπόν, όλοι διαπύρους τας προσευχάς μας, όπως ο ουράνιος πατήρ κατευθύνων τας ενεργείας μας δώση, για είναι πλησίον η ημέρα κατά την οποίαν θα μας αξιώση της θείας ταύτης χάριτος της ελευθερίας διά της Ενώσεως της ιδιαιτέρας ημών πατρίδος Κύπρου μετά της ελευθέρας μητρός Ελλάδος".

Μετά τη δοξολογία σχηματίστηκε και νέα πομπή που συνόδευσε τα μέλη της Πρεσβείας, πεζή αυτή τη φορά, μέχρι το λιμάνι. Επικεφαλής βρίσκονταν οι ελληνικές σημαίες και ακολουθούσαν τα μέλη της Πρεσβείας.

Καθ' όλη τη διαδρομή νέοι έψαλλαν εθνικά τραγούδια και ζητωκραύγαζαν υπέρ της Ένωσης.

Τόσος ήταν ο χείμαρρος του κόσμου που η Αστυνομία αναγκάστηκε να τοποθετήσει συρματοπλέγματα για να τον ανακόψει.

Πρόσθετε τη επομένη η εφημερίδα "Εθνος" για τις στιγμές αυτές:

" Εις την είσοδον της πλατείας του Τελωνείου του Τελωνείου διά να μη εισέλθη ο χείμαρρος του πλήθους εις την πλατείαν, η αστυνομία ετοποθέτησε συρματοπλέγματα συνεπεία των οποίων μερικά πρόσωπα λόγω του συνωστισμού εξέσχισαν τα ρούχα των και ετραυματίσθησαν ελαφρώς εκ των οποίων δύο τρεις αστυνομικοί".

Στη συνέχεια ο αρχηγός της Πρεσβείας ανέβηκε σε ειδική εξέδρα όπου είχε τοποθετηθεί η ελληνική σημαία και δέχθηκε το χαιρετισμό του πλήθους αποχαιρετώντας το.

Στα ανοικτά του λιμανιού τους ανέμενε το πλοίο "Ιωνία" για να μεταφέρει τα μέλη της Πρεσβείας στον Πειραιά.

Τη βάρκα που τους μετέφερε στο πλοίο μια κι' αυτό δεν μπορούσε να προσεγγίσει πολύ κοντά στο λιμάνι, ακολουθούσε μια δεύτερη που μετέφερε εννέα κιβώτια μέσα στα οποία βρίσκονταν τα τρία αντίγραφα του Ενωτικού Δημοψηφίσματος.

Αποχαιρετώντας τους Δημοσιογράφους ο Μητροπολίτης Κερύνειας τους παρακάλεσε να διαβιβάσουν στον Κυπριακό λαό την υπόσχεση του ότι όταν θα επέστρεφε θα μετέφερε το "ιερό άγγελμα της ελευθερίας".

Είχαν λεχθεί πολλά και δόθηκαν πολλές υποσχέσεις για το έργο και τις προβέψεις για την Πρεσβεία, αλλά τα πράγματα δεν ήσαν τόσο ρόδινα όσα φαίνονταν για όλους και ιδιαίτερα για τον Κυπριακό λαό που ανέμενε και πίστευε ότι με μια τέτοια πρεσβεία θα επιτύχανε την ευόδωση του αγώνα του.